

3 NIJMEGEN IN DE KIJKER

Beeldkwaliteit in projecten en programma's.

Nijmegen staat voor grote ruimtelijke veranderingen. Tegelijkertijd staan de beeldkwaliteit en identiteit van de leefomgeving meer dan ooit op de politieke en maatschappelijke agenda. Deze kunnen versterkt worden door een sterker accent te leggen bij het ontwikkelingsgericht inzetten van bestaande kwaliteiten. Cultuurhistorie, ruimtelijke planning, integraal ontwerpen en participatie moeten goed en creatief op elkaar worden afgestemd.

De Gemeente Nijmegen heeft enkele projecten opgestart die als doel hebben de aanwezige kwaliteiten van bepaalde gebieden inzichtelijk te maken. Deze kunnen vervolgens worden gewaardeerd en meegenomen in de beleidsvorming voor deze gebieden. “Het geheugen van de stad” richt zich daarbij op de bouwhistorie van de oude binnenstad. Het project “Citybranding” onderzoekt mogelijkheden om nieuwe cultuurdragers te ontwikkelen die de identiteit van Nijmegen als stad kunnen versterken. In de paragraaf “Kansen voor de Keizerstad” is aangegeven op welke wijze het aspect beeldkwaliteit kan worden verweven binnen de afzonderlijke stedelijke opgaven, zoals die in het kansenboek worden aangegeven.

3.1

HET GEHEUGEN VAN DE STAD

In de Stadsvisie, het Kansensboek en in het collegeakkoord wordt nadrukkelijk gesteld dat de cultuurhistorie een prominente plek verdient bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in de stad. De aandacht voor het Nijmeegse verleden is de laatste jaren sterk gestegen; cultuurhistorie is een onderdeel geworden van de Nijmeegse identiteit. Op meerdere fronten is de vernieuwing van het taakveld Monumentenzorg op gang gebracht. De versterking van het cultuurhistorische karakter van Nijmegen is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Daarom heeft het College besloten een nieuw beleidsinitiatief operationeel te maken. Onder de noemer "Het geheugen van de stad" is dit initiatief één van de speerpunten van het programma Cultuurhistorie.

Kennis, inspiratie en visualisatie

Monumentenzorg heeft de laatste jaren een belangrijke omwenteling doorgemaakt: van overwegend conserverend en beschermend naar actief participierend in de dynamische ontwikkeling van de stad. Leidraad hierbij is het besef dat cultuurhistorisch bewustzijn alleen kan blijven voortbestaan wanneer het zich verankerd weet in de voortdurende veranderingen van de stad. Door cultuurhistorische kennis inzichtelijk te maken kunnen nieuwe ontwikkelingen geënt worden op de historische en specifieke eigenheid van de plek.

De aanpak van het project "Het geheugen van de stad" bestrijkt de thema's kennis, inspiratie en visualisatie. Eén van de invullingen van het segment kennis betreft het thema bouwhistorie. Doel van dit project is om beter inzicht te krijgen in de bouwhistorische karakteristieken en waarden van de

Nijmeegse binnenstad, zodat de bouwhistorie als discipline kan worden verankerd in het ruimtelijk beleid voor dit deel van de stad.

Onder het motto inspiratie wordt de cultuurhistorische kennis, in de geest van de Nota Belvedere, op een zodanige wijze aangedragen dat ze als aanleiding kan worden gebruikt om de specifieke kenmerken van de omgeving in nieuwe ontwikkelingen te doen weerklinken. Op deze wijze wordt cultuurhistorische kennis gebruikt om 'nieuwe' expressie te vinden voor 'oude' vorm.

Met betrekking tot de wens tot visualisatie van historische

vondsten, werpt de Nota Belvedere eveneens een vernieuwend licht over de problematiek van het zichtbaar en beleefbaar maken van historische gegevens en vondsten in de hele stad.

Het project zet aan tot een nieuwe, integrale ontwerpbenadering. Communicatie en educatie kunnen het cultuurhistorisch besef en betrokkenheid bij burgers, bestuurders, ontwerpers en de marktpartijen aanzienlijk helpen vergroten. Inzicht in de cultuurhistorische factor maakt deze tot een vanzelfsprekend onderdeel van onze dagelijkse leefomgeving.

LANDELIJK BELEID: RIJKSNOTA BELVEDERE

Belvedere was een initiatief van de vier toenmalige ministeries VROM, OCenW, LNV en V&W. Hun streven om cultuurhistorie meer te betrekken bij ruimtelijke ontwikkelingen staat verwoord in de Nota Belvedere. Deze nota is in november 1999 in de Tweede Kamer besproken en enthousiast ontvangen door de politiek, overheden, beroepsgroepen en maatschappelijke organisaties. De Nota Belvedere was in de jaren erna een bouwsteen voor tal van provinciale en lokale initiatieven, zoals de beleidsnota Belvoir van de provincie Gelderland, de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening (januari 2001) en de Architectuurnota (oktober 2000).

De naam Belvedere ontstaat door uit de zinsnede "beleid voor het verleden in de ruimtelijke ordening" letters weg te strepen. De rijksnota beoogt dan ook een aanjager te zijn van veelzijdige processen in de ruimtelijke ordening. Hierin komen geschiedenis, landschap, architectuur, visie en strategie samen onder het motto "behoud door ontwikkeling". Doel is het vinden van een balans tussen traditie en vernieuwing en de verlevendiging van de culturele dimensie staat hierbij centraal.

In de rijksnota Belvedere staat Nijmegen genoemd als Belvederegebied. Daarmee draagt de gemeente de zorg voor een territorium met een sterke cultuurhistorische potentie, die ingezet kan worden om de eigen identiteit te behouden en versterken.

3.2

HET IMAGO VAN DE STAD

Citybranding

"Citybranding" wordt vandaag de dag vooral in verband gebracht met de economisch ingegeven wens om steden sterker te positioneren temidden van een opgeschaalde, mobiele en overvloedige markt van locaties en bestemmingen. Steden moeten nadrukkelijker worden vormgegeven, gethematiseerd en onder de aandacht gebracht van meer mobiele en plaats-onafhankelijke bedrijven, bewoners en bezoekers. Citybranding kan gezien worden als een onderdeel van die positioneringstrijd. Het betreft een strategie om steden te voorzien van een imago, een culturele lading, die idealiter gaat fungeren als een bron van symbolische en dus economische meerwaarde. Het stedelijke merk dient daarbij vooral de status of het prestige van steden als toeristische bestemming of als

woon- dan wel bedrijfslocatie. Het vormt een bron van identificatie, herkenning, continuïteit en gemeenschappelijkheid. De toenemende individualisering en globalisering biedt aanknopingspunten om stedelijke ontwikkelingen vanuit een nieuwe traditie gestalte te geven. Wat je talent persoonlijk, als organisatie, onderneming, regio of stad ook moge zijn, de kans is groter dan ooit dat je ergens in de wereld mensen zult treffen die zich specifiek herkennen in de stad Nijmegen. De grootste bron van oorspronkelijkheid ligt besloten in de eigenheid van de stad zelf. Van binnenuit en daardoor per definitie oorspronkelijk, onderscheidend, verrassend en betekenisvol. Dit betekent dat we als stad alles wat we tot nu toe hebben geleerd over inleven in de behoeften en wensen van de markt zal moeten plaatsmaken voor het uitdiepen en mobiliseren van onze eigen drijfveren als stad. Dit schept een nieuw kader om de stad vanuit haar oorsprong vorm te geven. Niet uitsluitend vanuit een historische betekenis en een nostalgisch verlangen om het verleden te conserveren, maar van binnenuit, vanuit cultuur en eigenheid van een stad en vanuit de

LANDELIJK BELEID: NOTA ONTWERPEN AAN NEDERLAND

Deze nota is de derde in een reeks van inderdepartementaire architectuurnota's. In de eerste nota uit 1991 werden voorwaarden gedefinieerd voor het verbeteren van de architectonische kwaliteit op de onderdelen; culturele waarde, gebruikswaarde en toekomstwaarde. In de tweede nota werd de aandacht verschoven naar de hogere schaalniveaus.

De departementen die verantwoordelijk zijn voor de derde nota, willen in de toekomst de ontwerpers in een vroegtijdig stadium bij belangrijke ruimtelijke beslissingen betrekken. Hiernaast staan een integrale aanpak, bestuurlijke afstemming en een duidelijke regie vanuit de overheid centraal. Om de daad bij het woord te voegen zijn negen grote projecten voorgesteld op verschillende schaalniveaus die een voorbeeldfunctie moeten gaan vervullen.

- 1. Routeontwerp rijkswegen – totaalontwerp voor de A12 dat als voorbeeld kan dienen voor routes en wegen in heel Nederland.*
- 2. Reconstructie zandgebieden – herinrichting van de zandgronden als gevolg van de herstructurering van de varkensstapel.*
- 3. Deltametropool – idee uitwerken van de Randstad als één grote metropool*
- 4. Een eigen huis – stimuleren van particulier opdrachtgeverschap door individuele burgers in de woningbouw.*
- 5. De Nieuwe Hollandse Waterlinie – totaalplan voor dit gebied om de culturele eenheid te behouden en in te passen binnen de ruimtelijke ontwikkelingen.*
- 6. Onder één dak – nieuwbouwproject voor de cultuurdiensten RDMZ en ROB op de rand van de historische binnenstad van Amersfoort.*
- 7. Openbare ruimte in revisie – impuls voor verbetering van de kwaliteit van de openbare ruimte.*
- 8. Zuiderzeelijn – verkennende studie naar een snelle treinverbinding tussen Groningen en Schiphol.*
- 9. Het nieuwe Rijksmuseum – restauratie en vernieuwing van het museum aan de eisen van de 21ste eeuw met oog voor het oorspronkelijk ontwerp van bouwmeester Cuypers.*

chemie tussen mensen, die typerend is voor Nijmegen. Een fysieke ambitie - duizenden woningen, infrastructuur, honderden hectares bedrijfsterrein, zandwinning, of een shopping-mall - volstaat dan niet meer. Kansen liggen in het verleggen van de ambitie naar het op een inspirerende manier tot uitdrukking brengen van de lokale identiteit.

De discussie over de "branding" van de stad Nijmegen staat nog in de kinderschoenen.

Voorgesteld wordt om de discussie over het imago van de stad breed in te zetten in het kader van de promotie rond het project Nijmegen 1900 jaar stad. In de stadspeilingen van

1993 en 1998 associëren burgers de naam Nijmegen met: "stad om te wonen", "gezellige stad", "stad aan de Waal" en "mooie stad". Op de vraag: "Wat zijn de sterke punten van de stad Nijmegen?" antwoorden burgers (in volgorde van belangrijkheid): "mooie stad/omgeving", "gezellig", "voorzieningen", "soort stad (historie, omvang, ligging)", "veel te doen" en "Waal".

3.3

KANSEN VOOR DE KEIZERSTAD

In het kansenboek "Kansen voor de Keizerstad" is onderzocht waar in Nijmegen de mogelijkheden liggen voor een duurzame ontwikkeling van de stad in de toekomst. Hierbij is als uitgangspunt genomen dat bestaande vervoersassen en dynamisch gebieden verder worden geïntensiveerd, dat de typisch Nijmeegse kenmerken moeten worden versterkt en dat nieuwe ontwikkelingen met respect worden ingepast binnen de bestaande omgeving. Deze uitgangspunten raken aan de drie deelaspecten van beeldkwaliteit; structuur, identiteit en belevingswaarde.

In het kansenboek worden de drie uitgangspunten vertaald naar zeven ruimtelijke hoofdogaven voor de komende jaren:

1. versterk de relatie tussen het water en de stad

Het thema "stad aan de stroom" vraagt de stad zich te beraden op een verdere invulling van de oriëntatie op het water van de Waal en het Maas-Waalkanaal. De kansen voor verstedelijking liggen met name bij het gebied aan de Waal ten westen van de binnenstad. Hier kan een Waalfront worden ontwikkeld in het verlengde van de Waalkade met aantrekkelijke woon- en werkgebieden.

In de Waalsprong moet daarentegen ervaren worden dat men

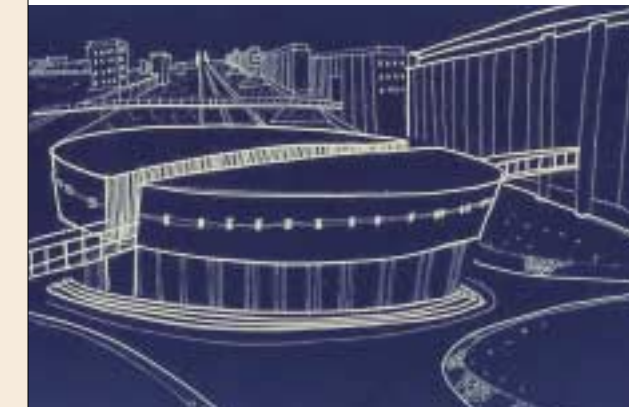
in het rivierengebied is. De stedelijke wanden langs de rivieroever en stuwwallen van Nijmegen en Arnhem fungeren dan als tegenhangers van het vlakke en open rivierenlandschap.

2. ontwikkel enkele unieke stedelijke knooppunten

De ruggengraat van het stedelijk gebied van de regio wordt gevormd door de spoorverbinding Wijchen-Nijmegen-Arnhem-Zevenaar. In het stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen is het beleid gericht op centrumvorming rond knooppunten van openbaar vervoer. Nijmegen heeft de potentie een zestal knooppunten te ontwikkelen tot unieke identiteitsdragers; de binnenstad en stationsomgeving, omgeving Heyendaal, Brabantse Poort, Winkelsteeg, Lent en De Grift. Binnen de invloedssfeer van deze knooppunten wordt gestreefd naar verdere verdichting door intensivering, functiemenging, herstructurering en stedelijke vernieuwing. De knopen moeten een sterk eigen identiteit krijgen en dienen als ontmoetingsplek met een bijbehorend hoogwaardige openbare ruimte. De knooppunten zullen bijdragen aan de herkenbaarheid van en oriëntatie binnen de stedelijke hoofdstructuur.

3. vorm fysieke barrières om tot verblijfsassen

Lange lijnen in de stad zoals het kanaal, de spoorzone en de Graafseweg, worden ervaren als barrières in het stedelijk weefsel. De opgave is om deze gebieden te transformeren tot

verblijfsgebieden die de aan weerszijden gelegen stadsdelen met elkaar verbinden. Zo kan de kanaalzone worden omgevormd tot een aantrekkelijk woon- en recreatiegebied en kan de Graafseweg in aansluiting op de Brabantse Poort onderdeel gaan uitmaken van een waardige stadsboulevard. De herkenbaarheid en continuïteit van de verblijfsassen zullen aanwezig moeten blijven omdat deze de structuur van de stad voelbaar maken.

4. transformeer monofunctionele gebieden tot gebieden met verschillende functies

De voor- en naoorlogse woonwijken zijn toe aan herstructurering en revitalisering. Daar waar de monofunctionaliteit als een probleem wordt ervaren, wordt voorgesteld om deze ge-

bieden fasegewijs te transformeren tot afwisselende en vitale plekken in de stad, waar de combinaties van wonen, werken en recreëren tot een levendig stadsbeeld leiden. Daar waar nog oude cultuurhistorische lagen verscholen aanwezig zijn, kunnen deze opnieuw tot leven komen. Verouderde bedrijventerreinen en industriecomplexen worden gerevitaliseerd waarbij de specifieke ligging wordt aangegrepen om de gebieden een sterkere identiteit mee te geven. Zo kan in de Noord- en Oostkanaalhavens meer watergebonden bedrijvigheid gestimuleerd worden in combinatie met natuur en recreatie. Revitalisering van Winkelsteeg moet leiden tot een goed netwerk van toelevering en uitbesteding rond Philips en gezondheidszorg gerelateerde bedrijvigheid. Het herstellen van de oude structuren van de

voormalige landgoederen maken het gebied tot een unieke omgeving waar werken, wonen en recreëren mogelijk is.

5. behoud de bestaande groene stadsranden en ontwikkel nieuwe groene overganggebieden

De stadsrand van Nijmegen heeft in het zuidoosten de afgelopen decennia haar unieke karakter weten te behouden en is zelfs op een aantal punten versterkt. Buiten de stadsgrens zijn geen stedelijk ontwikkelingen gewenst en krijgen natuur en recreatie alle ruimte. Binnen de stadsgrens kan een overganggebied ontstaan, waarbij stedelijke ontwikkeling en ruimte voor natuur samen gaan. In de toekomst zal een netwerk van paden dit gebied voor recreatie vanuit de stad verder moeten ontsluiten.

Aan de noordwest zijde en rond de Waalsprong is het beeld van de stadsrand aan verandering onderhevig.

Landschapsontwikkeling is hier nodig om tussen de min of meer autonome stedelijke ontwikkelingen voldoende geleiding aan te brengen. Tussen deze groene corridors kunnen mogelijk nieuwe productielandschappen worden gevonden.

6. maak de mobiliteitsproblematiek draaglijker

Het actuele mobiliteitsvraagstuk vraagt om forse ingrepen die tot fysieke ruimtelijke consequenties zullen leiden. Daarbij worden voorstellen gedaan voor de realisatie van de light-rail, doortrekking van de A73 en een binnenstedelijke ringweg

LANDELIJK BELEID: VIJFDE NOTA RUIMTELIJKE ORDENING

De Vijfde Nota wil antwoord geven op de volgende vragen:

- *Hoe kunnen we de ruimtelijke kwaliteit in stad en land verhogen?*
- *Kunnen we de ruimte beter gebruiken wanneer steden en dorpen in stedelijke netwerken samenwerken?*
- *Hoe kunnen we ons beter beschermen tegen overstromingen en het water meer de ruimte geven?*
- *In hoeverre is voor de uitvoering van het ruimtelijk beleid Europese samenwerking nodig?*

In de nota wordt Nederland opgedeeld in een aantal Landsdelen. In Landsdeel Oost (Gelderland en Overijssel) worden twee stedelijke netwerken benoemd waarin verstedelijking wordt gebundeld, te weten Twente en Arnhem-Nijmegen.

De netwerkstad Arnhem-Nijmegen bestaat niet meer uit één hoofdcentrum, maar kent meerdere centra (knopen), die ook verschillende functies kunnen en zullen vervullen. Samen wordt dan een compleet programma aan woonmilieus, werkmilieus, voorzieningen, groen en vervoersfuncties aangeboden. De verbindende factor tussen de verschillende knopen is een goed functionerend regionaal vervoersysteem.

Arnhem-Nijmegen heeft een functie in het vervoer van goederen en personen tussen de Randstad en het Ruhrgebied. Deze positie wordt met de HSL en de Betuwelijn versterkt. Arnhem-Nijmegen is tevens internationaal van belang in de dienstverlening (kennis, IT en commerciële dienstverlening).

Water wordt steeds meer gehanteerd als ordenend principe. Voor Nijmegen betekent dit anticiperen op de steeds stijgende waterafvoeren door de rivier meer ruimte te geven, zoetwater in de lagere delen langer vast te houden en regenwater te infiltreren in de hogere delen. Om aantrekkelijke woonmilieus te creëren kunnen op bepaalde stedelijke plaatsen nieuwe waterfronten ontstaan. Om verdere verstedelijking van het landelijke gebied een halt toe te roepen en om in de steden daadwerkelijk vorm en inhoud te geven aan de intensivering van bebouwing en meervoudig ruimtegebruik geeft het Rijk in de Vijfde Nota aan dat alle steden en dorpen voor 2005 rondom hun bebouwing rode contouren moeten trekken. Deze vormen de fysieke grenzen voor de verstedelijking. Rondom belangrijke landelijke gebieden worden groene contouren getrokken waarbinnen verstedelijking niet is toegestaan.

CONCLUSIE EN SAMENVATTING

De Kadernota Beeldkwaliteit poogt de kwaliteit en samenhang van het Nijmeegse stadsbeeld te behouden en te versterken. Hierbij wordt gestreefd naar een integrale aanpak waarbij alle relevante vakdisciplines worden betrokken en gebiedsgericht worden ingezet. De cultuurhistorie van de stad wordt als inspirator en katalysator gebruikt om nieuwe ontwikkelingen te plaatsen binnen het verhaal van de bestaande stad.

Met beeldkwaliteit wordt bedoeld de mate waarin we een positief of negatief beeld van onze omgeving hebben; Het begrip beeldkwaliteit kan dan in algemene termen worden aangeduid als: alle aspecten die van invloed zijn op de voorstelbaarheid en beleving van de ruimtelijke omgeving en objecten in die omgeving. Deze aspecten hebben te maken met structuur, identiteit en belevingswaarde van de stad. Ter bevordering van de beeldkwaliteit richt de gemeente zich op een aantal thema's

De veranderende positie en rol van de gemeentelijke overheid

Omdat we als gemeentelijke overheid willen aansturen op een hoge beeldkwaliteit van de stad als geheel nemen we een constructieve, kritische houding aan en durven we stelling te nemen voor deze kwaliteit.

We leveren daarbij maatwerk en passen de instrumenten en processen toe naar gelang de aard van een gebied en het gebruik ervan. In strategische gebieden die essentieel zijn voor het functioneren en de beleving van de stad als totaal hebben we veel ambities en streven we naar de hoogste kwaliteit. Hier zullen we dan ook meer verantwoordelijkheid nemen bij de totstandkoming van beeldkwaliteit. In veel woon- en werkgebieden wordt deze verantwoordelijkheid voor een deel overgelaten aan de bewoners en gebruikers en zal meer gelegenheid zijn voor eigen plannen en inbreng.

Het debat over de beeldkwaliteit van Nijmegen verbreden

We willen burgers, maatschappelijke organisaties en private partijen uitdagen om meer betrokken te raken bij het stadsbeeld. De publieke kant van het stadsbeeld willen we meer tot zijn recht laten komen door het maatschappelijk debat over de bebouwde omgeving te stimuleren. Hierbij willen we naast de gevestigde belangen in de ruimtelijke ordening, die traditioneel goed vertegenwoordigd zijn (bouwer, beleggers, infra-

structuur, woningcorporaties, milieuorganisaties), de cultuur een grotere rol geven als 'breekijzer' in de besluitvorming.

Integrale benadering bij ruimtelijke vraagstukken

We willen de kennis en vaardigheden van verschillende 'werelden' - zowel intern als extern - van stedenbouw, architectuur, landschapsarchitectuur, monumenten en beeldende kunst verder bundelen.

De gemeente wil beeldkwaliteit over de volle breedte van het beleid gestalte geven. Hiertoe wordt een breed samengestelde Commissie Beeldkwaliteit ingesteld en zal een integrale Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit worden opgesteld waarin vanuit de diverse beleidsvelden nadere invulling zal worden gegeven aan het aspect beeldkwaliteit.

De relatie cultuurhistorie en moderne (landschaps)architectuur en stedenbouw kan worden versterkt door enerzijds het cultureel erfgoed te zien als inspiratiebron bij de ruimtelijke planvorming en anderzijds te streven naar 'behoud door ontwikkeling'. We willen niet alleen vormgeven aan de harde functies zoals wonen en werken, maar evenzeer de zachte functies zoals natuur, groen en water een plek geven in de stad. We accepteren mobiliteit in onze samenleving als een gegeven. Vanuit een toekomstgericht perspectief willen we hier ruimtelijk en architectonisch verantwoord mee omgaan. We stellen kwaliteit in het proces van beleid, ontwerp, uitvoering en beheer centraal.

Het typisch Nijmeegse stadsbeeld

We willen dat bij de planvorming de typisch Nijmeegse kenmerken worden meegenomen als leidraad en inspiratiebron. Cultuurhistorische identiteit is daarbij geen statisch of uniform begrip. Er bestaan in Nijmegen verschillende culturele identiteiten naast elkaar. Ze beïnvloeden elkaar zodanig dat daaruit steeds weer een nieuwe identiteit voortvloeit. Cultuurhistorische elementen kunnen alleen blijven bestaan als ze door de maatschappij worden bevestigd en af en toe een beetje mee veranderen in plaats van kopje onder te gaan in de stroom.

De kadernota vormt het kader voor en geeft richting aan de ontwikkeling van het stadsbeeld van Nijmegen. De grondgedachte van de nota is dat de cultuurhistorie, als dynamisch gegeven, de rode draad is bij de ontwikkeling van de stad in verleden, heden en toekomst. Deze visie krijgt nader gestalte in de verschillende beleidsvelden: architectuur, landschapsarchitectuur, stedenbouw, planologie, openbare ruimte, monumenten en archeologie, alsook in de Uitwerkingsnota Beeldkwaliteit. Daarnaast zal de kadernota doorklinken in projecten en processen binnen het ruimtelijk ordeningsveld. Daartoe is het noodzakelijk dat de cultuurhistorische betekenis van Nijmegen gedegen in kaart wordt gebracht, opdat deze als ontwerpinstrument kan worden ingezet in verschillende projecten en kan dienen als onderlegger voor de ontwikkeling van stedelijke opgaven.

COLLEGEAKKOORD 2002-2006

Sterke wijken, sociale stad

Zorgvuldig omgaan met de ruimte vormt het uitgangspunt voor het College in de periode 2002-2006. In de eerste plaats moeten we intensiever gebruik maken van de ruimte die nu al in gebruik is. Pas als dat geen soelaas meer biedt, kijken we naar plekken die nog niet bebouwd zijn. Bij het gebruik van de ruimte streven we naar aansprekende gebouwen en hebben we respect voor monumenten en archeologie. Zorgvuldig ruimtegebruik heeft volgens het College alleen kans van slagen als bewoners en gebruikers actief mee kunnen doen bij de ontwikkeling van hun stad, buurt of straat zodat hun ervaring en deskundigheid bijdragen aan de gewenste kwaliteit. Het College onderschrijft de beleidsrichting zoals verwoord in het Kansenboek.

In het collegeakkoord zijn met betrekking tot het ruimtelijk beleid de volgende doelstellingen opgenomen:

- *Kwalitatief goede woon- en leefomgeving voor de burgers.*
- *Zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte.*
- *Invulling van de ruimte in overleg met de burger.*
- *Actualisering van de bestemmingsplannen.*
- *Ontwikkeling van de locaties Hessenberg, Limosterrein, Dobbelmanterrein en Smit-draad-terrein, waarbij de betrokkenheid van bewoners en omgeving een vanzelfsprekend uitgangspunt is.*
- *Visie ontwikkelen voor het gebied Waalfront-West.*
- *Onderzoek van ontwikkelingsmogelijkheden in zone Maas-Waal kanaal.*
- *Eind 2003 een breed gedragen keuze maken voor de herinrichting van Plein 1944 en omgeving.*
- *Aandacht voor de plannen bij Dukenburg/Triavium, ROC en de Waalsprong*
- *Binnen het programma cultuurhistorie investeren in een masterplan voor de Oude Stad, in 2003 starten.*
- *Archeologische vondsten meer zichtbaar en beter voor het publiek toegankelijk maken.*
- *De architectonische kwaliteit steeds meer als uitgangspunt maken bij nieuwbouw.*
- *Inbedden van cultuurhistorie in de reguliere onderwijsprogramma's, lespakketten ontwikkelen over het cultureel erfgoed.*
- *Extra geld voor onderhoud van kunst in de openbare ruimte.*

Colofon

Uitgave: Gemeente Nijmegen

Directie Grondgebied, Afdeling Stadsontwikkeling

Vastgesteld door de Raad op 19 februari 2003

Inlichtingen

Bureau Architectuur en Monumenten

Edwin Verdurmen

e.verdurmen@nijmegen.nl